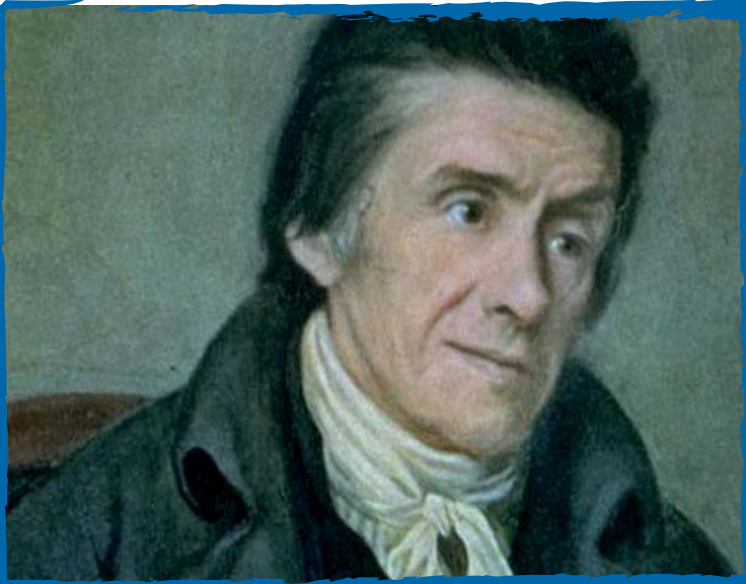

Johann Heinrich Pestalozzi va ser un dels primers pensadors que podem denominar “pedagog” en el sentit modern del terme. Reformador de la pedagogia tradicional, va dirigir la seva tasca cap a l'educació popular.

mació. Es tractava d'una empresa educativa absolutament original en aquella època, i a més es basava en el treball administrat pels mateixos infants. Tot i que l'experiència pedagògica-industrial va fer fallida al cap de poc temps, Neuhof és, sens dubte, la iniciació del que avui anomenem “escola activa”. L'empresa de Neuhof va ser impulsada pel somni de refer una humanitat autònoma: tornar el nen a si mateix i tornar l'educació al nen i a la humanitat.

Pestalozzi va néixer a Zurich el 12 de gener de 1746. Era fill de metge i nét de pastor protestant, però als cinc anys es va quedar orfe; llavors, a cura de la seva mare, va sentir la seva primera influència educativa. Va estudiar humanitats fins al 1765 en un centre de caràcter universitari, el Collegium Carolinum, on va rebre la segona gran influència espiritual de la seva vida gràcies al seu professor Bodmer, que li va presentar les dues obres fonamentals de Rousseau, *El contracte social* i *Emili*, que van commoure Pestalozzi profundament.

L'experiència que marcaria la línia pedagògica de Pestalozzi va començar a la propietat Neuhof: pels volts de 1770 hi va acollir els infants pobres de la contrada i a la vegada els feia treballar filant teixit de cotó; així, el producte de la seva feina servia per finançar la seva for-

La segona etapa de Pestalozzi es va desenvolupar a Stans (1799), on va recollir més de 400 orfes de la guerra. En aquesta experiència va poder treballar els conceptes d'autoactivació i espontaneïtat: els nens no han de donar respostes fetes, sinó que han d'arribar a respostes pròpies. L'experiència a Stans també va ser curta, ja que va acabar bruscament a causa de la guerra.

Els anys entre el fracàs de Neuhof i la nova experiència d'Stans (1799) van ser un intens període productiu, de mutació, en el qual Pestalozzi va fer néixer de les runes de la primera experiència un nou tipus d'“home” que el definiria com a educador. El mestre actua com a educador, és sensible a l'infant i ha d'estimular-lo per tal que es desenvolupi de forma autònoma. Per fer-ho és necessari que l'educador sàpiga mantenir l'equilibri entre

els tres components del mètode: el cor, el cap i la mà (és a dir, instituir la llibertat autònoma de manera viva, reflexiva i pràctica).

De totes les obres que Pestalozzi va publicar en aquest període, destaca el text teòric *Investigacions* (1797), en què defineix el sentit de l'educació i alguns conceptes essencials per a la reflexió i fa una crida a l'acció: assenta les bases d'un lloc privilegiat, anomenat “escola”, on es porta a terme el projecte de llibertat autònoma en què els infants es poden desenvolupar plenament per si mateixos. L'escola compleix la tasca d'aplicar una pràctica específica que no es conforma a transmetre coneixements, sinó que s'organitza de tal forma que els mateixos alumnes poden construir i assumir la responsabilitat de les seves accions.

L'infant té poder per constituir-se de manera autònoma i l'adult ha d'afavorir mitjançant l'educació el desenvolupament de la seva llibertat autònoma

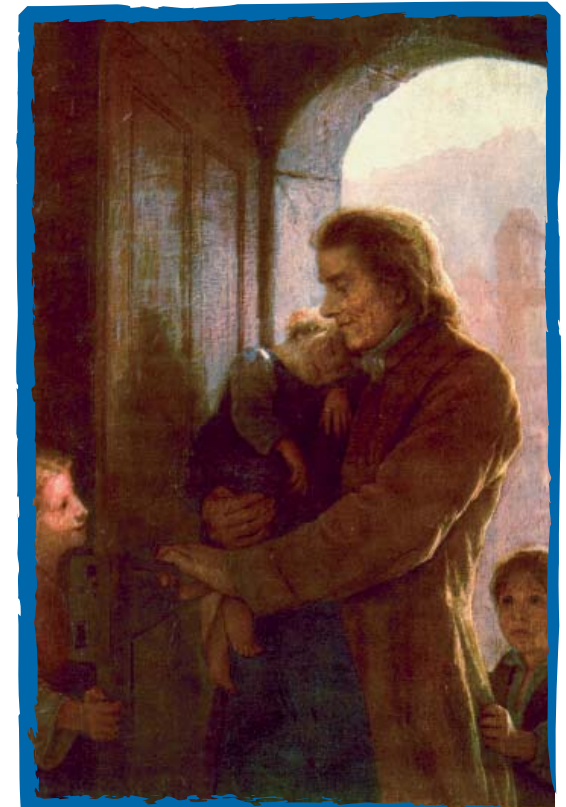
La tercera gran empresa pedagògica de Pestalozzi va ser a Burgdorf, tot i que no va resistir la caiguda de la República Helvètica. Aquesta etapa representa el cim de l'actuació pedagògica de Pestalozzi, i la va transcriure l'any 1801 en l'obra metodològica en què estableix les seves grans línies pedagògiques: *Comment Gertude instruit ses enfants* (*Com Gertrudis ensenya als seus fills*).

Finalment van cridar Pestalozzi a Iverdon, des d'on ràpidament va cobrar reconeixement i fama a tota Europa a causa del fenomen pedagògic que proposava.

El mètode de Pestalozzi no planteja “trucs” pedagògics; no hi ha originalitat en els seus aspectes materials, sinó en el fet que el mètode dóna la possibilitat de desenvolupar l'educació com un procés d'acció en el qual

la pràctica, la investigació científica i la teoria es fecunden mútuament. El mètode aposta per la importància d'observar la naturalesa infantil, de fer explícites les lleis pròpies del desenvolupament infantil, de crear un medi favorable per a aquest desenvolupament, de prendre consciència de la dimensió social de la relació educativa, de valorar l'acció del nen, etc. Piaget, Montessori, Freinet i altres autors van continuar elaborant i perfeccionant tècnicament aquest mètode.

El 1825, Pestalozzi es va retirar a Neuhof, on va escriure la seva última obra, *El cant del cigne*. Dos anys més tard, el 17 febrer, va morir a Brugg.

Equip de Redacció de Prisma
www.educat.cat
educat@prisma.cat